

ללא סימן. חרוזים מבריחים לטורים ללא מספר קבוע. — א 7056

ובכן ולך תעלה קרשה כי אתה קדוש ישראל ומושיע:

אֶעְרוֹךְ בְּקֶר וְאֶצְפֶּה לְמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה וְנִחְמָה
מְשֻׁבָּב וּמְחֻסָּה לְעִמּוֹ וּמַעֲזוֹ לְבִרְהַ פְּחֻמָּה
מְטָרִיף כָּל בְּרִיה נֹתֵן לְבִהְמָה לַחֲמָה
יְדוֹ עַל כָּל מְבַקְשָׁיו לְהַגִּין עֲלֵיהֶם כַּחֲמָה
וְעִזּוֹ וְאִפּוֹ עַל עֲזוֹבָיו לְהַכְנִיעַם בְּאֵף וְחִימָה
וּמִתְרוֹנֵן כְּגִבּוֹר מִיֵּין נִקְרָא אִישׁ מְלַחֲמָה
קָל עַב רוֹכֵב עַל צָרִים וְנִגְלָה בְּתַכְסִּים מְלָכִים לְהַלְחָמָה
לְהַצִּיל בְּזוּי הִילָךְ קוֹדֵר בְּלֹא חוֹמָה
5 וּמַחֲץ פְּאֵתִי אוֹן וּבֶן כָּל טִיפָה וְטִיפָה מִיּוֹחֲמָה
וּפֶץ וְדִילֵג קֶץ לְגֹאֹל סוֹעֶרָה לֹא נִחְמָה
לְהוֹרִישָׁה עֲמַל לְאוּמִים אֶרֶץ לְאוּמִים אֶרֶץ גּוֹיִים וְתַחֲוִמָּה
לְקַחַת מִקְרָב גּוֹי קְרוּאָה לֹא רִוְחָה
בְּמִסּוֹת בְּאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְמַלְחָמָה:

כ"י: צ||

2 בריא כ"י 4 בתכסית כ"י 5 ומחס כ"י | אוון כ"י | וקץ כ"י 6 רוחמה: נוחמה כ"י

1 אערוך בוקר ואצפה ע"ש תה' ד. למצמיח ישועה ביטוי מתפילת י"ח. גם 'ישועה ונחמה' הוא צירוף מן התפילה (כגון בברכת החודש). ומחסה לעמו ומעזו ע"ש יואל ד טז. לברה כחמה כינוי לישראל לפי המדרש על שיה"ש וי. 2 מטריף לשון 'הטרפני לחם...' (מש' ל ח) כלומר מכלכל. נותן לבהמה לחמה תה' קמו ט. ידו על כל מבקשיו ע"ש עז' ח כב. 3 ועזו ואפו על עזוביו ע"ש עז' שם. ומתרונן כגבור מיין ע"ש תה' עז סה. איש מלחמה שם' טו ג. 4 קל עב רוכב על צרים ע"ש ישע' יט א זאת נבואה על מצרים ומכאן מתאר את גאולת מצרים. ונגלה בתכסית מלכים לפי פדר"כ ויהי בחצי הלילה יא, עמ' 132 המתאר את מכות מצרים טכסטי מלכים (על ח"ג חכסית-טכסית עיין גם בח"ג בפדר"כ, שם). הילך קודר בלא חומה ע"ש איוב ל כח (במקרא 'חמה'). 5 ומחץ פאתי ע"ש במ' כד יז. אוון כינוי למצרים, ע"ש 'אוון' בבר' מא מה (ועוד). ובן ידע והבחין. כל טיפה וטיפה מיוחמה לפי בבלי ב"מ סא ע"ב: 'אמר הקב"ה אני הוא שהבחנתי במצרים בין טפה של בכור לטפה שאינה של בכור'. ופץ ואמר, כלומר והסכים בדעתו. ודילג קץ כלומר הקדים אח קץ הגאולה לפי דרשת שיה"ש'ר לשיה"ש ב ח 'מדלג על החשבונות ועל הקצים'. סוערה לא נוחמה ישע' נד יא והוא כינוי לישראל. 6 להורישה עמל לאומים ע"ש תה' קה מד. ארץ לאומים אם אין כאן טעות של כפל מלים אלה, ר"ל ארץ של העם הנקרא לאומים' ע"ש בר' כה ג. ארץ גויים ע"ש תה' קה מד 'ותן להם ארצות גוים'. לקחת מקרב גוי ע"ש דב' ד לד. קרואה לא רוחמה כינוי לישראל ע"ש הושע א ו 'קרא שמה לא רוחמה'. 7 במסות וכי' דב' ד לד הנ"ל.

וּבְהִיגְלוֹתוֹ לְנֶקֶד מֵאֲרוּרִים יִי בְּגִיבוֹר יָצָא
 בְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָעִיר קִנְאָה לְכַבּוֹשׁ עִיר פְּרוּצָה
 וְזוֹ בְּזַעַם מִכְתִּירִים יוֹעֲצִי נִבְעָרָה עֲצָה
 בְּעֶשֶׂר מִכּוֹת זֶה נִכְנָסֶת וְזוֹ יוֹצֵא
 10 וְשָׁכַר תְּחִילָה וְנוֹזְלִיהֶם וְגִבִּיהֶם וּבִיזָה
 וְחִזָּר וְהִיבִיא קוֹלָנִים מִרְקָדִים בֵּית וְחוּצָה
 וְאַחֵר חָץ שְׁחוּט בְּלַחוּמָם הִיזָה
 וּמוֹסִיף מְגֵרָה אוֹכְלוֹסִין לָרִיב וּמִצָּה
 וְהִבִּיא עוֹד דְּרָמוֹסִיּוֹת לְסַעֵף בְּמַעֲרָה
 וְיָרָה בָּהֶם חֲצִים נוֹתְנוֹ קוֹדְחַת נִיכְפָּת בְּמִרוּצָה
 וּמַחִי קָבְלוֹ בַּחוּמוֹת הַכִּין בְּאַבְנֵי גִיר לְנִפְצָה
 וְגִיָּרָה בָּהֶם לְגִיוֹנוֹת וְעָלִיהֶם נִפְשָׁם קָצָה
 וְנִכְנַס וְאַסְרָם בְּכָלָה נִחְרָצָה
 וְהָרַג כָּל גְּדוּלֵיהֶם וְהִשְׁלִיךְ כְּזִית נִיזָה

11 ומסה כ"י 14 נחרצה: והרג בכלה נחרצה הוט' כ"י

8 מאורורים מן המצרים שהם בני חם (בר' יו) שנתקלל (שם, ט כה ואילך). ה' כגיבור... קנאה ע"ש ישע' מב יג. עיר פרוצה המליצה ע"ש מש' כה כח ור"ל עיר מורדת וחוטאת (כגון "עבדים המתפרצים", ש"א כה י). 9 וזו בזעם מכתירים כלומר הם גורמים שזאת, העיר הפרוצה דלעיל (כלומר מצרים), הזעם ישולח בה. הנושא הוא ה'יועצים' דלהלן. יועצי נבערה עצה ע"ש "חכמי יועצי פרעה עצה נבערה", ישע' יט יא והפייטן מתכוון לחרטומי פרעה בימי משה. זו נכנסת וכו' כלומר באות זו אחר זו. יוצא צורה נפוצה בלשון חכמים (במקום 'יוצאת') עיין הנמן, ג', תורת הצורות של לשון המשנה, ת"א תש"מ, עמ' 406. 10 מכאן ואילך מפרט הפייטן לפי הדרשה בפדר"כ ריהי בחצי הלילה יא, עמ' 132 (עיין לעיל שורה 4). ושכר לשון סכר (אולי לפי ישע' יט י), כלומר סתם את מימות מצרים (ע"י מכת הדם). וגביהם וביצה סוגי מקווי מים קטנים. קולנים כך מכונים הצפרדעים במדרש הנ"ל, כלומר מקרקרים קשות. 11 חץ שחוט המליצה ע"ש ירמ' ז, כלומר הכנים. בלחומם בבשרם. היצה גירה, עורר למלחמה. אוכלוסין במדרש 'לגיונות', הערוב. לריב ומצה המליצה ע"ש ישע' נח ד. 12 דרמוסיות חולקים מפרשי המדרש על פירוש מלה זאת, ועכ"פ הכוונה לדבר הממית רבים. לסעף במערצה המליצה ע"ש ישע' י לג. וירח בהם חצים הכוונה לשחין ובמדרש הוא נמשל לנפט' השורף. נראה שר"ל שהשחין הוא כאש וכדברי ר' יוחנן בבבלי ב"ק כב ע"א 'אשו משום חציר'. נותנו החצים נעשו 'נתן' בפועל לא נזכר במלונים). קודחת ניכפפת שתי תכונות לאש מזיקה בבבלי ב"ק סא ע"א ומשמשים כאן ככינוי לאש (במהדורות התלמוד שלנו גורסים 'קולחת' אך 'ספרים ישנים' גרסו 'קודחת', עיין באוה"ג, חלק הפירושים, שאסף את החומר ובפירושו ר"ח, שם). במרוצה כלומר השחין התפשט מהר. 13 ומחי קבלו בחומות ע"ש יחו' כו ט, ור"ל שהכרד ככלי המכה מול החומה (במדרש — 'בליסטראות'). הכין את 'מחי' הנ"ל. באבני גיר לנפצה ע"ש ישע' כו ט. לגיונות הארבה (במדרש 'כובשים' ועיין לעיל שורה 11). נפשם קצה המליצה ע"ש במ' כא ה. 14 ואסרם בשעת החושך כאמור "ולא קמו איש מתחתיו" (שם' י כג). בכלה נחרצה המליצה ע"ש ישע' י כג (ושמא גם מכוון ל'כלא' כי השורש משמש גם כל"י במקרא). והשליך וכו' ע"ש איוב טו לג "וישליך כזית נצתה" ומכת בכורות נמשלת לנשירת פרחי

15 וְחִילַק רְכוּשָׁם לְגִדּוּדֵי מִבְּיַי מִשָּׁל וּמִלִּצְיָה
כְּזוֹ וְכָזוּ גְמָלָנוּ גּוֹאֲלֵינוּ בְּשׁוּבָע שְׁמָחוֹת וְדִיצָה
כִּי זָכַר אֶת דְּבַר קִדְשׁוֹ אֲבָרָהֶם אֲשֶׁר רָצָה:

וְכִמּוֹ אֵב חֶלֶק זֶה לִילָה לְצִמָּת עִם מִצְמִיתִים
חֶלֶקוֹ לְנִינְיוֹ בְּגוּדָלוֹ נַעֲמָסִים
וְהִכָּה אוֹנֵי נוֹף לְהַחֲרִים עִיר מֵתִים
וַיִּשְׁפִּימוּ בַּבֶּקֶר וְהִנֵּה כּוֹלָם פְּגָרִים מֵתִים
וּמַעֲשָׂרָה עֶשֶׂר וּמַעֲשָׂר לַעֲשָׂרָה רְטָשֵׁי עֵיבוּרִים מְתוּמָתִים
וְלָקָה אַף בְּכוֹר דִּירָה שְׁאָף הֵם בְּכָלֵל מוֹמְתִים:

20 וּבְזָכוֹת אֵב הַמְּנוּסָה בַּעֲשָׂרָה
כֶּרֶת לוֹ בְּרִית לִירֵשׁ אוֹמִים עֲשָׂרָה
וּבִיקֶשׁ עַל חֲמִשִּׁים וְהַעֲמִידוֹ עַל עֲשָׂרָה
וְצִמְרָתוֹ שְׁלָחָה פְּאוּרוֹת לַעֲשָׂרוֹת עֲשָׂרָה

15 בשובע: בשב"כ

הזית לפני שיתן פירות. 15 לגדודיו לצבאותיו (שמ' יב מא). מביני משל ומליצה ע"ש מש' א ו והוא כינוי לישראל לומרדי
התורה. כזו וכזו ע"ש המליצה הנפוצה 'כזה וכזה' שבמקרא. בשובע שמחות ע"ש תה' טז יא. 16 כי זכר וכו' ע"ש תה'
קה מב. רצה אהב.

17 אב אברהם. חלק זה לילה בר' יד טו והדבר היה בליל טו ניסן לפי פדר"א פרק כז (על שאר מראי מקום עיין במעריב ל"ש
אור ישראל' בפיוט 'אדיר ונאה' שורה 8). לצמת לכלות. חלקו לניניו לפי ב"ר מב ג, עמ' 417: 'אמר הקב"ה אברהם פעל
עימי בחצות הלילה אף אני פועל עם בניו בחצות הלילה'. בגודלו נעמסים כינוי לישראל העמוסים (ע"ש ישע' מו ג "העמוסים
מני בטן") ע"י גודלו של הקב"ה. 18 אוני בכורי. נוף כינוי למצרים ע"ש עיר אחת שבה (עיין ישע' יט יג ועוד הרבה).
להחרים עיר מתים ע"ש דב' ב לה. וישכימו וכו' מ"ב יט לה. 19 ומעשרה עשר וכו' לפי פדר"כ ויהי בחצי הלילה ו,
עמ' 127: 'כל בכור...הא כיצד איש אחד בא על עשר נשים והיו יולדות עשרה בנים נמצאו כולם בכורי נשים, עשרה אנשים באים
על אשה והיא יולדת עשרה בנים נמצאו כולם בכורי אנשים'. רטשי עיבורים מתומתים כלומר בנים (=עוברים) שכבר מתו,
יהיו מרוטשים בקבריהם, לפי פדר"כ, שם עמ' 128. 'מתומתים' היא כנראה יצירת הפייטן בדרך 'מות'-'תמותה'-'מתומת', מעין
'רום'-'תרומה'-'מותרם'. בכור דירה לפי הדרשה בפדר"כ, שם, שאין בית שאין שם מת, ואם לא היה בכור כלל מת אפטרופוס
של בית.

20 בעשרה נסיונות, לפי משנה אבות ה ג. ברית בין הבתרים. אומים עשרה המנויים בבר' טו יט-כא. 'אומים' — לפי תה'
קיד א. 21 על חמישים מאנשי סדום, בר' יח כד. והעמידו הקב"ה הביאו לעמוד ולא לבקש עוד. על עשרה שם לב.
וצמרנו שלחה פארות כלומר גולד לו בן (המליצה 'שלחה פארות' היא ע"ש יחד' יז ו). לעשרות עשרה כשהוא בן מאה.

וְנַעֲנֶנְךָ בַּחוּט מְשׁוּלֵשׁ נִתְּבָרֵךְ בַּעֲשֶׂרָה
 וּמִנּוּ הוּדְלָק נֵר לֹא יוּכְלוּ לִכְבוֹת עֲשֶׂרָה
 מְקַדִּים שִׁי לְהוֹרוֹ בַּעֲשֹׂר וַעֲשֶׂרָה
 וְזָכָה לִיתֵר שְׂאֵת וּבִרְכָתוֹ מִנֵּין עֲשֶׂרָה
 וְנִלְווּ אֵלָיו מְצוּקִים אֶחָד וַעֲשֶׂרָה
 וְחָלְפוּ עֲלֵיהֶם עֵידָנִים מֵאֲתִים וַעֲשֶׂרָה
 25 וְחָשְׁבוּ עִם לוֹעֵז לְהוֹנוֹתָם הוֹרִיּוֹת עֲשֶׂרָה
 וְתוֹכֵן לְבֵית נִיגְעָתָם כְּנֻגָדָם עֲשֶׂרָה
 וּבְמִשִּׁיכַת צֶאֱן לְפֶסֶח לְקוֹחַ לַעֲשֶׂרָה
 יִצְאוּ בְּיַד רְבִיעִי לְתֵרוֹם מַעֲשֶׂרָה
 וְלִבֶּשׁ גִּיּאוֹת וְנִתְעַטֵּף בַּעֲשֶׂרָה
 וְגִיּאוֹהוּ וְגִאָם לְהִנְחִילָם שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת וַעֲשֶׂרָה
 וּמִיָּמִין רוּמָמָה נִתְקַבְּלוּ דְּבָרוֹת עֲשֶׂרָה
 וְנִטַּע בְּתוֹכָן אֶפְדָּנוּ בְּיוֹם נָטַל עֲטָרוֹת עֲשֶׂרָה

28 אפרדנו כ"י

22 ונענף בחוט משולש ר"ל נולד ממנו בדור השלישי, כלומר יעקב. נתברך בעשרה נתברך בעשר ברכות ע"י יצחק בבר' כז כח-כט (וכך הן מנורות בבר' א יח). ומנו מיעקב. הודלק נר נולד בן, יוסף. לא יוכלו לכבות עשרה כדברי יוסף לאחיו בבבלי מגילה טז ע"ב: 'עשרה נרות לא יכלו לכבות נר אחד...'. 23 מקדים שי להורו יוסף שלח שי ליעקב. בעשר אתונות. ועשרה חמורים, בר' מה כג. וזכה יוסף. ליתר שאת כינוי לבכורה (בר' מט ג) אשר ניתנה ליוסף לפי דה"א ה א-ב. וברכתו מניין עשרה כשמונים את פרטי הברכות בבר' מט כד-כו. 24 מצוקים צדיקים, לפי הררשה בבבלי יומא לח ע"ב על ש"א ב ח "כי לה' מצוקי ארץ". אחד ועשרה אחיו. מאתים ועשרה שנות גלות מצרים לפי החשבון בס"ע פרק ג. 25 עם לרעז כינוי למצרים ע"ש תה' קיד א. הוריות עשרה בעשרת הציוויים שנצטווה פרעה שישלח את ישראל. עד לפני חרוז זה ניסה הפייטן לשמור על שם זכר למספר 'עשרה' שבחרו. מכאן ואילך אינו מקפיד על כך. לבית ניגעתם כנראה ר"ל להיותם לבית מנוגע (ואולי צ"ל 'להם ניגעתם'). על 'נגעה' עיין מלון ב"י. כנגדם כנגד עשר ההונאות דלעיל. 26 ובמשיכת צאן לפסח ע"ש ש"י ב כא. לעשרה בעשרה בניסן (ש"ס, ג). רביעי הוא משה אך לא נתברר לי למה נחנה כך (ושמא מפני שהוא רביעי ללוי והוא 'דור רביעי' שכבר טו טז). לתרום מעשרה לפי הררשה על משה במכ"י בשלח ב' עמ' 93-94 'הרי משה מזרין להודיע חכמתו של משה...עליו מפורש בקבלה "החכמה תעז לחרבם מעשרה שליטים (קה' ז יט)..."'. 'תרום' משמעו מורם, מעולה. 27 ולבש הקב"ה. הפייטן משנה בכמה מקומות את נושאי הבתים מבלי לומר זאת במפורש. גיאות ע"ש תה' צג א. ונתעטף בעשרה לבושים לפי פדר"כ שוש אשיש ה, עמ' 329 ואילך (ועיין מחזור ר"ה עמ' 44). וגיאותה ישראל את הקב"ה. וגיאתה ישראל את ישראל, לפי מכ"י שירה ב, עמ' 121: 'כי גאה גאה, גאני וגאחיו...'. להנחילם שלוש מאות ועשרה עולמות, לפי המימרא שנוספה בסוף מס' עוקצין (ג יב): 'אמר ריב"ל עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות שנאמר "להנחיל אוהבי יש..." (מש' ח כא)'. 28 ומימין רוממה המליצה היא ע"ש תה' קיח טז 'מימין ה' רוממה' וכוונתו לדב' לג ב 'מימינו אש דת למו'. ונטע בתוכן אפרדנו ע"ש דנ' יא מה ור"ל בנה בתוכם את היכול, כלומר את אהל מעוה. ביום נטל וכו' הוא

וְרִיחַ קְטוֹרֶת נִצְטוּוּהָ בְּכַף עֲשֶׂרָה
וְהוֹשַׁתָּת עוֹלָם וְנִתְבַּסֵּם וְנִבְרָא בְּמֵאֲמָרוֹת עֲשֶׂרָה
30 וְנִיִּצֵּב בַּעֲדַת אֶל מִתְקַדֵּשׁ בַּעֲשֶׂרָה
אֶף כְּשֶׁהוֹדְחוּ וְנִיטְלָטְלוּ טִילְטוּלִים עֲשֶׂרָה
מִשְׁתַּתָּף וּמִשְׁרָה שְׂכִינָה לְמַעְלָה מִעֲשֶׂרָה
וּכְתוּבָעוּ עֲלֵבּוֹן עֲמוּ וְהִרְגִי מַלְכוּת עֲשֶׂרָה
כְּשֶׁמַּע לְמִצְרַיִם יִחִילוּ לְצוֹר לְהַצְמִיתָם עֲשֶׂרָה
וְהִשְׁאִיר מֵהֶם פְּלִיטִים מִחֲזִיקֵי כֶּנֶף עֲשֶׂרָה
וְיִרְנְנוּ עִם קוֹדֵשׁ עַל נֶכֶל עֲשֶׂרָה
וְיִשִּׁיר חֲדָשׁ לְיוֹצֵרָם לְמִלָּא שִׁירִים עֲשֶׂרָה:

וְאֵז יִשְׁמוּ לִי כְבוֹד
וְיִרְנְנוּ מְטוֹב לֵב מְזִיו כְבוֹד
35 וְיִמְצְאוּ חַיִּים צְדָקָה וְכְבוֹד
כִּי יַעֲזְרוּם מֵאֲשָׁפוֹת יָרִים אֲבִיוֹן וְרָאוּ כָּל בָּשָׂר כִּי נִגְלָה כְבוֹד

30 וְנִיטְלָטְלוּ כ"י 31 מִשְׁתַּתָּף כ"י 33 יוֹצֵרָם (מִחוּק) כ"י

אחד בניסן לשנה השנית לפי ספרא, תחילת שמיני, מג ע"ג 'אותו היום נטל עשר עטרות'. 29 נצטווה נראה שמתכוון לנחשון
בן עמינרב (עיין לעיל שורה 27) שהקריב את קרבנו ביום הנ"ל. בכף עשרה ע"ש במ' ז יד. והושתת עולם הביטוי הוא
מבריייתא בבבלי יומא נד ע"ב. ונתבסם ונתקשט, אך נראה שצ"ל 'ונתבסט' לפי פדר"כ ויהי ביום כלות, ד, עמ' 9: 'משהוקם
המשכן נתבסט העולם', כלומר מיום א' בניסן הנ"ל. ונברא במאמרות עשרה אבות ה א. 30 וניצב בעדת אל כינוי לקב"ה
ע"ש תה' פב א. מתקדש בעשרה לפי ההלכה שכל דבר שבקדושה לא יחא פחות מעשרה (בבלי בר' כא ע"ב) והדרשה באבות
ג ו' עשרה שיושבין ועוסקין בתורה שכינה שוריה ביניהם שנאמר "אלהים ניצב בעדת אל" (וכן בבלי בר' ו ע"א 'ומנין לעשרה
שמתפללין ששכינה עמהם שנאמר "אלהים ניצב בעדת אל"'). כשהודחו סנהדרין שגלו. טלטולים עשרה לפי דברי ר' יוחנן
בבבלי ר"ה לא ע"א-ע"ב. 31 משתתף כלומר גם הוא גולה עשר גלויות לפי דברי ר"י, שם. ומשרה שכינה עיין לעיל ב'מחיה'
שורה 4. למעלה מעשרה לפי בבלי סוכה ה ע"א שאין ירדת שכינה לארץ אלא למעלה מעשרה טפחים. והרגי מלכות ר"ל
והריגות (במלונים לא נזכרה צורת רבים ל'הרג') וכוונתו לעשרה הרוגי מלכות. 32 כשמע למצרים יחילו לצור ע"ש ישע' כג
ה. להצמיחם ללכותם. עשרה לפי תנ' בא ד: וכל מכות שהביא הקב"ה על המצריים במצרים הוא עתיד להביא על אדום
שנאמר "כאשר שמע..." (צור היא אדום לפי המשך הדרשה, שם). מחזיקי כנף עשרה כלומר עשרה אנשים מן הגויים יחזיקו
בכנף בגד של יהודי, ע"ש זכ' ח כג. 33 נבל עשרה הוא 'נבל עשור' שבמקרא (כגון תה' לג ב). וישיר חדש ע"ש ישע' מב
י (ועוד, ואולי צ"ל 'ישיר חדש' והנשוא הוא 'וירננו' דלעיל). שירים עשרה לפי מכ"י שירה א, עמ' 116 ואילך, שעשר שירות
הן מימי יציאת מצרים והעשירות לעתיד לבוא שנאמר שיר לה' שיר חדש'.

34 ישימו לה' כבוד ישע' מב יב (המשך שורה 33 דלעיל). וירנו מטוב לב ע"ש ישע' סה יד. מזיו כבוד ע"ש ישע' סו יא
"מזיו כבודה" ועל החילוף ידיו-ידיו בפסוק זה עיין ב'ביכור' ליל שמורים לעמך, שורה 12, לעיל עמ' 19. 35 וימצאו חיים וכו'

וְעִיר הַקֹּדֶשׁ תִּחַדֵּשׁ בְּכָבוֹד
וּמֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ יִגְלֶה וְהִיתָה מְנוּחָתוֹ כְּבוֹד
וְהוֹכֵן בְּחֶסֶד כְּסָאוֹ וְחֹפֶה כָּל כְּבוֹד
כִּי לוֹ הַגְדוּלָה וְהַגְבוּרָה הַעוֹשֶׁר וְהַכְּבוֹד
הוּא נִקְרָא עִזּוֹז וְגִיבוֹר מֶלֶךְ הַכְּבוֹד
מֶלֶךְ מַחְלָק לִירְאָיו כְּבוֹד:

מִיֵּדֶת הַהֶדְיוּט אֵין יוֹשְׁבֵין עַל כֶּסֶם מֶלֶךְ
וּמִיֵּדֶת גְּבוּרָה וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל כְּסֵא יי לְמֶלֶךְ:
40 מִיֵּדֶת הַהֶדְיוּט אֵין רוֹכְבִין עַל סוּסוֹ
וּמִיֵּדֶת גְּבוּרָה וַיַּעַל אֱלִיהֶו בְּסַעְרָה וְהוּא רִיכְבוֹ וְסוּסוֹ:
מִיֵּדֶת הַהֶדְיוּט אֵין מַשְׁתַּמְשִׁין בְּשִׁרְכִּיטוֹ וְהוֹדוֹ
וּמִיֵּדֶת גְּבוּרָה וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת מַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ:
מִיֵּדֶת הַהֶדְיוּט אֵין לוֹבְשִׁין בַּעֲטָרָה שְׁלוֹ פֶּן יִחַפּוּ
וּמִיֵּדֶת גְּבוּרָה רֹאשׁוֹ כֶּתֶם פֹּז
וּמִסְרָה לַמָּשִׁיחַ תְּשִׁית לְרֹאשׁוֹ עֲטָרַת פֹּז:

מִיֵּדֶת הַהֶדְיוּט אֵין לוֹבְשִׁין לְבוּשׁוֹ לְשֹׂאֵת עוֹז
וּמִיֵּדֶת גְּבוּרָה לִבֶּשׂ יי עוֹז
45 וּמִסְרוֹ לְיִשְׂרָאֵל יי יִתֵּן לַעֲמּוֹ עוֹז:

ע"ש מש' כא. יעוררם לגאולה (עיין למשל ישע' נא יז). מאשפות ירים אביון ש"א ב ח ועוד. וראו כל בשר וכו' ע"ש ישע' מ ה. 36 ומלך המשיח יגלה ביטור רגיל, כגון בבלי סוכה נב ע"א 'משיח בן דוד שעתיד להגלות במהרה בימינו'. והיתה מנוחתו כבוד ישע' יא י. 37 והוכן בחסד כסאו ע"ש ישע' טז ה. וחופה כל כבוד ע"ש ישע' ד ה "כי על כל כבוד חופה" ור"ל ותוכן בכל כבוד חופה, כלומר כבוד רב של השכינה ישרה על המשיח. כי לו הגדולה וכו' ע"ש דה"א כט יא-יב. 38 הוא נקרא עיזוז וכו' ע"ש תה' כד ח. מכאן ועד שורה 46 מפרט את המדרש שבת' וארא (ח). 39 וישב שלמה וכו' דה"א כט כג. 40 ויעל אליהו בסערה מ"ב ב יא. והוא רכבו וסוסו אולי 'הוא' כוונתו לקב"ה (אולי רומז לסוסי המרכבה שלמעלה עיין במכ"י בשלח ו, עמ' 112). 41 ויקח משה וכו' שמ' ד כ. 42 יחופו ירדפו אחריו מטעם המלכות. ראשו כתם פז שיה"ש ה יא. 43 תשית לראשו וכו' תה' כא ד. 44 לשאת עוז המליצה היא ע"ש "יתר שאת ויתר עז" ור"ל לכבוד גדול. לבש ה' עוז תה' צג א. 45 ה' יתן וכו' ע"ש תה' כט יא. 46 הגבוהים ר"ל הגדולים. נתתיך אלהים שמ' ז א. 47 ולעמוסיו

מִידַת הַהֲדִיּוּט אֵין נִקְרָאִין בְּשִׁמוֹתָיו הַגְּבוּהִים
וּמִידַת גְּבוּהָ נֶאֱמָר בַּמֶּשֶׁה נִתְתִּיד אֱלֹהִים
וְלַעֲמוּסִיו אָמַר אַתֶּם אֱלֹהִים / כִּי מִי גָדוֹל בְּאֱלֹהִים:

(ללא חרוז)

הוּא אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם
לוֹ הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִים
רַם עַל רָמִים וְנִישָׂא עַל נִישָׂאִים
גָּאָה עַל גָּאִים מִשְׁפִּיל עִם מְרוֹמָם
50 גְּבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ וּמִכְנִיעַ גְּבוּהִים
עֲמוֹ עוֹז וְתוֹשִׁייה שׁוֹגֵג וּמִשְׁגָּה
לוֹ הַנִּצָּח וְהַגְּבוּרָה הַתַּפְאֶרֶת וְהַהוֹד
יִגִּידוּ יִרְיָאוֹ צִדְקוֹתָיו יוֹדִיעוּ כַּעֲמִים עֲלִילוֹתָיו
יִזְדּוּ לִי חֲסִדוֹ נִפְלְאוֹתָיו לְבָנֵי אָדָם
יִרְוֹנוּ יוֹשְׁבֵי סֶלַע מֵרָאשׁ הָרִים יִצְחוּ
כָּל פֶּה יִרְוִמָם וַיִּגְדֵּל / וְכָל גֶּרֶן יִקְרָא
כָּל שִׁפָּה תִהְלֵל / כָּל בֶּרֶךְ תִּכְרַע תִּשְׁבַּע כָּל לָשׁוֹן
בִּקְרֹב קְדוּשִׁים יִתְקַדֵּשׁ / וּבִסּוּד יִשְׂרָאֵל יִתְעַלֶּה / בְּמַחֲנוֹת גְּדוּדָיו יִתְיַחַד
55 וּבַעֲם קְדוּשׁוֹ יִתְהַדָּר / בְּמוֹשָׁב זְקִינִים יִתְהַלֵּל / וּבִקְהָל חֲסִידִים יִתְרוֹמֵם:
וַיַּעֲרִיצוּהוּ וַיִּקְדִּישׁוּהוּ יִנּוּהוּ וַיַּנְעִימוּהוּ יִהְדְּרוּהוּ יֵאֲדִירוּהוּ יִסְלְדוּהוּ
בְּנוֹעַם שִׁיר שְׂרָפֵי קוֹדֶשׁ
הַמְּקַדִּישִׁים וּמַעֲרִיצִים שִׁילוּשׁ קְדוּשָׁה בְּקוֹדֶשׁ

ככתוב וקרא זה אל זה ואמר ק'ק'ק'

50 ומשגיו כ"י 51 התפארת: והנצח הוסי' כ"י

עיין לעיל שורה 17. אתם אלהים ע"ש תה' פכ ו. כי מי גדול כאלהים ע"ש תה' עז יד. 48 הוא אלהים...עולם ירמ' יי.
לו המלוכה וכו' ע"ש תה' כב כט. 50 גבוה מעל גבוה המליצה היא מקה' זו ז. עמו עוז וכו' איוב יב טז. 51 לו הנצח
וכו' ע"ש דה"א כט יא. יגידו...צדקותיו ע"ש תה' כב לב. יודיעו וכו' ע"ש ישע' יב ד. 52 יודו וכו' ע"ש תה' קז ח (ועוד).
ירונו וכו' ישע' מב יא. 53 כל פה הלשון היא לפי תפילת 'נשמת'. גרון יקרא ע"ש ישע' נח א. 54 ברך...לשון ע"ש
ישע' מה כג. 54 בקרב קדושים וכו' גם זה לפי 'נשמת'. ובסוד ישרים ע"ש תה' קיא א. 55 גדודיו לפי איוב כה ג הם
המלאכים. במושב זקנים יתהלל ע"ש תה' קז לב. 56 ובקהל חסידים ע"ש תה' קמט א.